

ASPEKTY FORMALNO-PRAWNE ZWIĄZANE Z REKULTYWACJĄ TERENÓW POGÓRNICZYCH

PRZYKŁADY REKULTYWACJI
W ODKRYWKOWYCH WYROBISKACH
POEKSPLOATACYJNYCH

mgr inż. Agnieszka Cybulska
Okręgowy Urząd Górniczy w Warszawie

DZIAŁALNOŚĆ GÓRNICZA

ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r.

PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE

art. 1 określa zasady i warunki

podejmowania,

wykonywania

oraz **zakończenia działalności**

m. in. w zakresie:

wydobywania kopalin ze złóż.

OBOWIĄZEK LIKWIDACJI ZAKŁADU

Zakres i sposób wykonania obowiązków
związanych z likwidacją zakładu górniczego ,
ustala się w planie ruchu
likwidowanego zakładu górniczego.

Jeżeli nie stosuje się przepisów o planach ruchu,
zakres i sposób wykonania tych obowiązków
ustala organ koncesyjny
w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji.

art. 39 ust. 2

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCY

Cofnięcie koncesji, jej wygaśnięcie lub
utrata jej mocy,
bez względu na przyczynę,
nie zwalnia dotychczasowego przedsiębiorcy
z wykonania obowiązków dotyczących
ochrony środowiska
i likwidacji zakładu górniczego.

art. 39 ust. 1

Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, m.in. w zakresie:

- ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie;
- budowy i **likwidacji zakładu górniczego**, w tym **rekultywacji gruntów po działalności górniczej**.

art. 168 ust. 1 pkt.5

LIKWIDACJA ZAKŁADU GÓRNICZEGO

art. 129 ust. 1 pkt.5

W przypadku likwidacji zakładu górniczego,
w całości lub w części, przedsiębiorca jest obowiązany

MIĘDZY INNYMI DO

przedsięwzięcia niezbędnych środków

- w celu ochrony środowiska
- rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

W decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji
organ koncesyjny ustala
zakres i sposób wykonania obowiązków
dotyczących **likwidacji zakładu górniczego,**
nie rekultywacji gruntów.

LIKWIDACJA ZAKŁADU GÓRNICZEGO

art. 129 ust. 2

Do rekultywacji gruntów,
po działalności górniczej,
stosuje się **odpowiednio** przepisy
ustawy z dnia 3 lutego 1995 r.
o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

REKULTYWACJA

ustawa z dnia 3 lutego 1995 r.

O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

Rozdział 5

REKULTYWACJA I ZAGOSPODAROWANIE
GRUNTÓW

art. 20 – art. 22a

ZMIANY ???

REKULTYWACJA GRUNTÓW

to nadanie lub **przywrócenie**
gruntom zdegradowanym albo zdewastowanym
wartości użytkowych lub przyrodniczych
przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu,
poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych,
uregulowanie stosunków wodnych,
odtworzenie gleb, umocnienie skarp
oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg;

art. 4 ust. 18

Decyzje w sprawach rekultywacji
wydaje starosta,

po zasięgnięciu opinii:

- dyrektora właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego – w odniesieniu do działalności górniczej;
- dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych lub dyrektora parku narodowego – w odniesieniu do gruntów o projektowanym leśnym kierunku rekultywacji;
- wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

art. 20 ust. 2

KIEDY WYMAGAĆ DECYZJI

Przed przystąpieniem
do wykonywania robót rekultywacyjnych.

Do wniosku o zatwierdzenie planu ruchu zakładu
górniczego dołącza się m.in.
odpisy decyzji wydanych przez inne organy
(w szczególności dotyczących ochrony środowiska)
wymaganych dla zamierzonych w planie ruchu robót.

art. 108 ust. 9 pkt. 2

Pgig

DECYZJE W SPRAWACH REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA OKREŚLAJĄ:

- stopień ograniczenia
lub utraty wartości użytkowej gruntów,
- osobę obowiązaną do rekultywacji gruntów,
- kierunek i termin rekultywacji,
- uznanie rekultywacji za zakończoną.

art. 22 ust. 1

KIEDY REKULTYWOWAĆ?

Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się,
projektuje
i realizuje
na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

art. 20 ust. 3

Rekultywację gruntów prowadzi się
w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie,
częściowo lub na określony czas
do prowadzenia działalności przemysłowej.

art. 20 ust. 4

2011/10/20 10:25

2011/10/20 10:28

2011/10/20 10:33

ZAPISY W KONCESJI

Koncesja może określać inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i **ochrony środowiska**.

Koncesja nie zwalnia z obowiązków określonych odrębnymi przepisami, w tym uzyskania przewidzianych nimi decyzji.

art. 30 ust. 2 i 3
Pgig

DECYZJE W SPRAWACH REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA OKREŚLAJĄ:

stopień ograniczenia
lub utraty wartości użytkowej gruntów,
ustalony na podstawie opinii,
o których mowa w
art. 28 ust. 5:

rozmiar ograniczenia wartości użytkowej gruntów
ustala się na podstawie
dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców.

art. 22 ust. 1 pkt. 1

DECYZJE W SPRAWACH REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA OKREŚLAJĄ:

osobę obowiązującą do rekultywacji gruntów

art. 22 ust. 1 pkt. 2

**osoba powodująca utratę
albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów
jest obowiązująca do ich rekultywacji na własny koszt.**

art. 20 ust. 1

DECYZJE W SPRAWACH REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA OKREŚLAJĄ:

kierunek i termin wykonania rekultywacji gruntów;

art. 22 ust. 1 pkt. 3

Rekultywację gruntów prowadzi się
w miarę jak grunty te stają się zbędne
całkowicie, częściowo lub na określony czas
do prowadzenia działalności przemysłowej
oraz **kończy się w terminie do 5 lat**
od zaprzestania tej działalności.

art. 20 ust. 4

Mając na względzie

- interes społeczny
- słuszny interes strony

art. 7
KPA

W razie niezakończenia rekultywacji gruntów w czasie określonym decyzją, stosuje się opłatę roczną podwyższoną o 200% od dnia, w którym rekultywacja gruntów powinna zostać zakończona.

art. 28 ust. 3

W przypadkach niewykonania obowiązków określonych w ustawie stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

art. 30

KIERUNEK REKULTYWACJ

Ochrona gruntów rolnych polega m.in. na rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze.

art. 3 ust. 1 pkt. 3

Ochrona gruntów leśnych polega m.in. na przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej.

art. 3 ust. 2 pkt. 3

KTO DECYDUJE ?

Starosta wydaje decyzję po zasięgnięciu opinii organów.

- Starosta ma obowiązek w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.
- Starosta ma dostęp do dokumentów, może wezwać stronę do uzupełnienia wniosku.

ZAGOSPODAROWANIU GRUNTÓW

to **użytkowanie gruntów zrekultywowanych**
rolnicze,
leśne lub
inne

art. 4 ust. 19

PRZYKŁADOWE KIERUNKI

- rolny, leśny, rolny ze zbiornikiem wodnym,
- Kierunek gospodarczo-usługowy
- Na cele zgodne z planem zagospodarowania przestrzennego
- Kierunek rekultywacji „inny” – umożliwiający przyszłe zagospodarowanie terenu jako usługowo – produkcyjny
- Budowlany kierunek rekultywacji
- Przemysłowy z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej.

CO DO WNIOSKU ?

- Organy wspomagające opiniują *kierunek, termin...* zaproponowane przez starostę
- Projekt decyzji lub jednoznaczne stwierdzenie we wniosku
- Ustalenie stron postępowania + adresy
- Powierzchnia (uznanie za zakończone)

DECYZJE W SPRAWACH REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA OKREŚLAJĄ:

uznanie rekultywacji gruntów za zakończoną.

art. 22 ust. 1 pkt. 4

Kontrola wykonania obowiązku rekultywacji gruntów polega na sprawdzeniu co najmniej raz w roku zgodności wykonywanych zabiegów **z dokumentacją rekultywacji tych gruntów,** a zwłaszcza wymagań technicznych oraz ich terminowości, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku zakończenia rekultywacji w okresie 5 lat od zaprzestania działalności przemysłowej.

KIEDY WYMAGAĆ PROJEKTU?

- Przed uzyskaniem pierwszej decyzji (stopień ograniczenia wartości użytkowych)?
- Przed określeniem kierunku i terminu rekultywacji?
- Przed przystąpieniem do robót rekultywacyjnych?

Rekultywację i zagospodarowanie gruntów
planuje się,
projektuje
i realizuje
na wszystkich etapach działalności przemysłowej.

art. 20 ust. 3

BRAK PODSTWY PRAWNEJ

- Kto może sporządzić projekt
- Co projekt ma zawierać
- Czy można wprowadzać zmiany w projekcie
- NIE ZATWIERDZA SIĘ PROJEKTÓW
- Czy starosta może wymagać projektu

DOKUMENTACJA REKULTYWACJI

Rekultywację gruntów
w granicach zakładu górniczego
prowadzi się w sposób określony
w dokumentacji rekultywacji,
zatwierdzonej przez
kierownika ruchu zakładu górniczego.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 września 2013 r.
w sprawie szczegółowych wymagań
dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego
§ 162 ust. 3

DOKUMENTACJA REKULTYWACJI

- Sporządza się w formie opisowej i graficznej
- Określa się kierunek, zakres sposób i termin wykonania rekultywacji, m.in. :
 - Stan początkowy oraz docelowe ukształtowanie
 - Usytuowanie obiektów budowlanych
 - Metody kształtowania rzeźby terenu oraz odtwarzania gleb
 - Regulacja stosunków wodnych
 - Sposób zabezpieczenia przeciwerozyjnego powierzchni
 - Sposób zabezpieczenia niewykorzystanej części złoża
 - Harmonogram realizacji robót rekultywacyjnych

§ 162 ust. 4 i 5

DOKUMENTACJA REKULTYWACJI

Przepisów ust. 3-5

nie stosuje się do rekultywacji gruntów
w odkrywkowych zakładach górniczych
wydobytujących kopaliny na podstawie
koncesji udzielonej przez starostę

Wyjątek

rekultywacja gruntów z wykorzystaniem odpadów.

§ 162 ust. 6

ODPADY

- Wypełnianie wyrobisk górniczych i innych terenów w granicach zakładu górniczego prowadzi się wyłącznie z wykorzystaniem rodzajów odpadów określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

BRAK AKTÓW WYKONAWCZYCH

§ 163

Rozporządzenia

- Do **24 stycznia 2015 r.** obowiązuje
Rozporządzenie Ministra Środowiska
z dnia 21 marca 2006 r.
w sprawie odzysku
lub unieszkodliwiania odpadów
poza instalacjami i urządzeniami

ZAŁĄCZNIK NR 1

Wypełnianie terenów niekorzystnie przekształconych (takich jak zapadliska, nieeksploatowane odkrywkowe wyrobiska lub wyeksploatowane części tych wyrobisk) pod warunkiem, że taka działalność zostanie zaplanowana w drodze decyzji określającej **zakres, sposób** i termin zakończenia rekultywacji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska lub ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

- Art. 103 ust. 1 ustawy *uchylony*

Rekultywacja

*w związku z niekorzystnym przekształceniem
naturalnego ukształtowania terenu*

polega na jego przywróceniu do stanu poprzedniego.

OBOWIĄZEK REKULTYWACJI

art. 129 ust. 2 Pgig

Do rekultywacji gruntów,
po działalności górniczej,
stosuje się odpowiednio przepisy
ustawy z dnia 3 lutego 1995 r.
o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

USTAWA O OCHRONIE GRUNTÓW

- stopień ograniczenia
lub utraty wartości użytkowej gruntów,
 - osobę obowiązaną do rekultywacji gruntów,
 - kierunek i termin rekultywacji,
 - uznanie rekultywacji za zakończoną.
-
- SPOSÓB ? ZAKRES ?

NIELEGALNE WYROBISKA

- Dyrektor właściwego terenowo okręgowego urzędu górniczego wypowiada się w odniesieniu do działalności górniczej.
- Działalność górnicza
to działalność prowadzonej w granicach obszaru
i terenu górniczego
wyznaczonych decyzją koncesyjną.

art. 21 ust. 1 pkt. 2

art. 30 ust. 1 pkt 2

Pgig

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Agnieszka Cybulska

a.cybulska@wug.gov.pl

22 59 69 123

